

**Қ.А ЯССАУЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ТҮРІК ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ**

СӨЖ

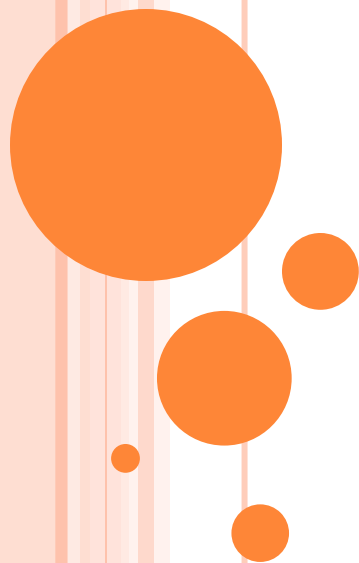
Тақырыбы: Науқастарды тасмалдау кезіндегі қорғау.

Орындаған: Даулетбаев Д.П

Тобы: 130 ЖМ

Қабылдаған: Тулежанов Е.Н

Түркістан 2015

ЖОСПАР:

□ Кіріспе:

□ Негізгі бөлім:

1)Науқастарды бөлімшелерге тасмалдау

2)Дене биомеханикасы

3)Дене биомеханикасының негізгі принциптері

4)Мейірбикенің істейтін іс-әрекеттері

Қорытынды:

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

Пациентті қараған дәрігердің ұйғарымы бойынша пациентті бөлімшеге жаяу, кресло-каталкамен, каталкамен немесе арнайы зембілдермен тасмалданады. Тасмалдау құралдары қажетті төсек жабдықтармен қамтмасыз етіледі, оларды қолданғаннан кейін әр пациенттен кейін ауыстыру қажет.

Пациентті бөлмеде кезекші мейірбике қабылдап алады, пациентпен және оның ауру тарихымен танысады, оған палатаны, санитарлық тағы басқа ем бөлмелерін көрсетеді, бөлімнің ішкі тәртібімен таныстырады.

Сонан соң мейірбике түскен пациент туралы дәрігерге баяндайды және ауру тарихын береді. Пациенттің жағдайына байланысты дәрігер оны бірден немесе аралау кезінде қарайды, тағайындаулар жасайды.

Мейірбике сырқатты көтеру, тасу, қолдап жүру, көшіру, ауыстыру сияқты шаралар барысында жарақат алу мүмкіндігін науқастарға және арқасын ауыртып алу жағдайын азайту үшін керекті дағдыларды, білуі тиіс.

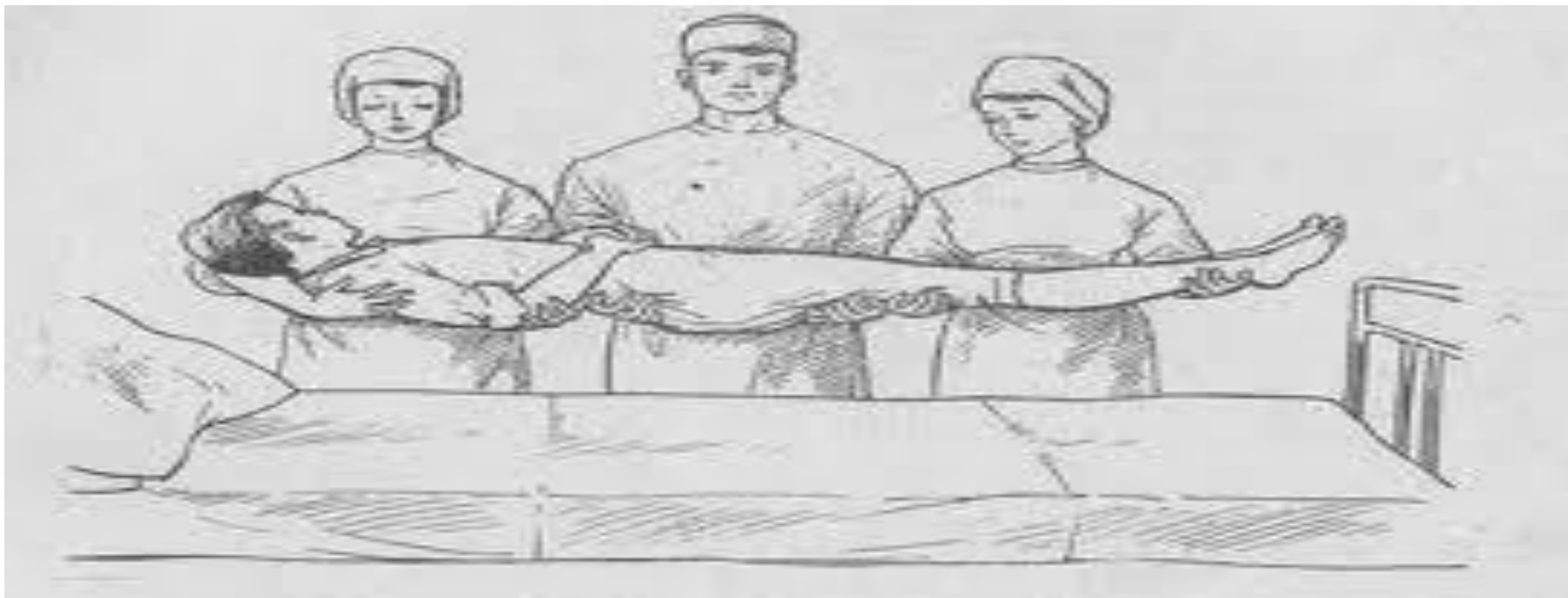
Мейірбике күтім барысында сырқатты көтеру, тасу, көшіру сияқты шаралары арқаға жарақат келтіру жіне арқадағы аурудың бірден бір себебі болып табылады. Сол себептен омыртқаға жіне тұлғасына түсетін қысымды азайтатын әсерді көмек көрсету үшін және кезінде пайдаланудың маңызы өте зор. Арқадағы аурудың және жарақаттардың алдын алу үшін біріншіден себептерінн түсіну керек. Себебі жұмыстың нәтижесі жоқтығы, жиі еңкеюі көтеруі әдеттегідей ауыр жұмыс істеуге әкеліп соқтырады.

- 1) Дененің түсуі тыңғайсыз болған жағдайда денеге түсетін қысым дененің көмегінің қалыпты еңкейген күші ұзақ уақыт тұрып, көп адамдар денесін түзегенде қиналады. Денесі ұйып қалғандай сезіледі. Мысалы: мейірбике операция кезінде құрал-саиман немесе пациенттің қолдарын ыңғайсыз ұстап тұрса жиі үдемелі қысым сезіледі.
- 2) Арқа жарақаты бір адам көтергендегі ауырлық қысымынан болуы мүмкін. Қолмен көтеру сақталу керек. Оның орнына қосымша құралдарды қолдану керек. Егер қолмен көтеруден басқа ыңғайлы болмайтын жағдайда техникалық тәсілдерді қолдану керек. Бұл өз кезегінде техникалық тәсілдерге тікелей көтерілген құтылу амалдарын ұсынады.

Техникалық әдістер мына жағдайларда қажет

1. Науқасты төсектен ауыстыру.
2. Науқасты төсекте алудару.
3. Науқасты төсектен орындыққа, орындықтан дәретке отырғызуға, және керісінше ауыстыру.
4. Науқасты төсектен арабаға ауыстыру.
5. Суға түсіру практикасына байланысты ауыстыру.
6. Науқасты жүру кезінде қолдау.
7. Құлап бара жатқан немесе құлап қалған адамға көмектесу.

Жалпы ереже техникалық әдісті жасау кезінде сырқатты тіке көтерумен байланысты техникалық тәсілдерден қашқақтамаған жөн.

Науқасты қозғалтуды бастамастан алдын мына сұрақтарды қойыңыз;

- 1) Қозғалу мақсаты қалай?
- 2) Науқастың жағдайы қалай?
- 3) Осы жағдайда қозғалуға бола ма?
- 4) Қол астында қандай қосымша механикалық құралдарды алу керек?
- 5) Механикалық құралдары болмаған жағдайда көмек көрсетудің қандай әдісін қолдану қажет?

ДЕНЕ БИОМЕХАНИКАСЫНЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

- Егер ауыр салдардың ортасы аяқ астында болса дене салмағымен салмақ тепе-тең болады.
- Аяқ арасы ауыр көтерген кезде ашық дене тірегі мықты болады.
- Көтеру кезінде салған күшін көбейту үшін, аяқ арақашықтықтарын көбею керек.
- Ауыр салмақты көтерер алдында бел мен іш бұлшықетін тырыстыру керек.
- Көмек көрсету кезінде денені және бетін саған бұрып тұру керек.
- Заттарды тізеден бүкіл аяқтың бұлшықеті арқылы көтеру керек бел бұлшықеттері арқылы емес.
- Көлденең жердегі заттарды қозғалту кезінде аз күш жұмсалады. Төменнен жоғары қарай көтеруге қараған да

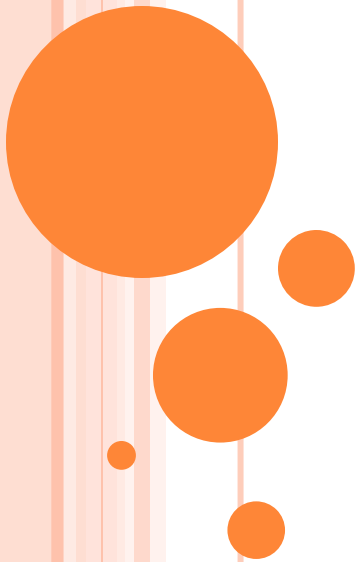
Мейірбикелердің орналастыруын науқасты қауіпсіз көмек көрсетуге маңызы өте зор.

Ол аяғын 2 бөлек қойып науқастың салмағына байланысты және жүру бағытына байланысты тепе-теңдік сақтау қажет. Бір аяғын науқастың жанына қойып 2-ші аяғын жіру бағытын тұруын ауыстыру кезінде науқастың салмағын көтеруге дайын болу керек. Егер мейірбике сырқатты көтеретін болса онда 2 аяғын сырқаттың 2 жағынан қойып тізесінің ортасынан көтереді. Бұл жағдайда мейірбике қолдағы науқасқа ынғайлы болатындай жағдай жасап беруге тиісті. Науқастың денесін көтерер алдында барынша ынғайлы қалыпқа келтіріп алу қажет. Науқасқа көмек көрсету кезінде мейірбике әрдайым бірдеңгейде және жамбас бұрылған жақа қарауы керек!!!

ҚОРЫТЫНДЫ:

Науқастарды тасмалдауда барынша абай болу, науқастың функционалдық жағдайына аса мән беру керек. Тасмалдау барысында 2-3 адамнан кем болмауы қажет.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1) Google.kz

2) С. Қ. Мұратбекова “Мейірбике ісі
негіздері”

